

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT**

Priština, dana 8. maja 2022. godine
Br. ref.:RK 2161/23

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI208/22

Podnosilac

Flurentin Berisha

**Ocena ustavnosti presude Osnovnog suda u Đakovici
[P. br. 267/22] od 7. oktobra 2022. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija i
Enver Peci, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Flurentin Berisha sa mestom stanovanja u Đakovici, (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), kojeg zastupa Korab Bokshi, advokat iz Đakovice.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost presude Osnovnog suda u Đakovici [P. br. 267/22] od 7. oktobra 2022. godine.
3. Presuda [P. br. 267/22] Osnovnog suda u Đakovici od 7. oktobra 2022. godine, uručena je podnosiocu zahteva 15. oktobra 2022. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude, za koju se navodi da podnosiocu zahteva povređuje prava koja su zagarantovana članom 30 [Prava optuženog] i članom 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo u vezi sa članom 6.1 (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113 (1) i (7) [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) kao i pravilu 32. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovník o radu).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 20. decembra 2022. godine, zastupnik podnosioca zahteva je preko pošte podneo zahtev pred Ustavnim Sudom Republike Kosova (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 23. decembra 2022. godine, Sud je primio zahtev podnosioca zahteva.
8. Dana 30. decembra 2022. godine, Predsednica Suda je Odlukom [br. GJR. KI208/22] imenovala sudiju Enver Peci za sudiju izvestioca i odlukom [br. KSH. KI208/22] Veće za razmatranje, u sastavu sudija: Gresa Caka Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Radomir Laban, članovi.
9. Dana 6. januara 2023. godine, Sud je poslao kopiju zahteva Osnovnom sudu u Đakovici (u daljem tekstu: Osnovni sud) o registraciji zahteva. Pored toga u pismu sud je tražio od Osnovnog suda i dodatne informacije u vezi „*da li je podnosilac zahteva imao zakonskog zastupnika u postupcima koji su sprovedeni pred Osnovnim sudom u Đakovici*“.
10. Dana 18. januara, Osnovni sud je podneo Ustavnom sudu zapisnik sa pripremnog ročišta koje je održano dana 5. oktobra 2022. godine u vezi sa krivičnim predmetom [P. br.267/22] podnosioca zahteva.
11. Dana 12. aprila 2023. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj Sudije izvestioca i jednoglasno je preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

12. Sud iz spisa predmeta primećuje da je podnosilac zahteva u nameri da sebi pribavi protivpravnu finansijsku korist, koristeći metalnu šipku razvalio vrata objekta, konkretnije knjižare „T“, ušao u nju i uzeo određeni iznos novčanih sredstava.
13. Dana 21. juna 2022. godine, Osnovno tužilaštvo – Opšte odeljenje u Đakovici je podnelo optužnicu [PP/II br.197/22] protiv podnosioca zahteva zbog sumnje da je počinio krivično delo *“Teška krađa” iz člana 315 tačka 1.1 Krivičnog zakonika Kosova* i predložilo je da se podnosilac zahteva proglašeni krivim kao i da se kazni na osnovu zakona.
14. Iz spisa predmeta koje je Osnovni sud dostavio 18. januara 2023. godine, „Sud nalazi da je 5. oktobra 2022. godine, održano pripremno ročište, pred Osnovnim sudom, pri čemu je Sud podnosioca zahteva detaljno podučio o njegovim pravima u vezi sa odbranom kao i u vezi sa izjašnjavanjem o optužnici.
15. Sud nalazi da je tom prilikom podnosilac zahteva dao izjavio pred sudom i tužiocem u kojoj se on izjasnjava a) da je razumeo optužnicu b) da u potpunosti priznaje krivicu za krivično delo za koje se optužuje, i da priznaje posledice kao i pravne prednosti prihvatanja krivice, i c) da će se on sam lično braniti.
16. Dana 7. oktobra 2022. godine, Osnovni sud, oslanjajući se na pripremno ročište koja je bilo održano dana 5. oktobra 2022. godine, doneo je Rešenje o priznanju krivice podnosioca zahteva, i istog dana doneo je i Presudu [P. br. 267/22], gde je podnosilac zahteva proglašen krivim za krivično delo – *“Teška krađa” iz člana 315 st.1 tačka 1.1 Krivičnog zakonika Kosova*, i izrekao mu je kaznu zatvora u trajanju od dvanaest (12) meseci kao i novčanu kaznu u visini od stotine (100) evra.

Navodi podnosioca zahteva

17. Zastupnik podnosioca zahteva tvrdi da je osporena presuda Osnovnog suda u Đakovici doneta uz povredu prava i osnovnih sloboda koja su predviđena članom 30 [Prava optuženog] i članom 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]. Prema navodima zastupnika podnosioca zahteva, Osnovni sud u Đakovici je trebao da uzme u obzir i obrazovanje podnosioca zahteva kao i to da li je on u potpunosti shvatio njegova prava na odbranu, jer, samim tim što mu nije obezbeđena odbrana o javnom trošku, podnosilac zahteva je lišen slobode i stvarne mogućnosti da ostvari svoja prava na efikasnu zaštitu koja su zagantovana članom 30 Ustava a gde su povređena i prava na pravično suđenja iz člana 31 Ustava.
18. U vezi sa navodima o povredama člana 30 i 31 Ustava, podnosilac zahteva tvrdi da je sud povredio i pravo na obezbeđenje efikasne odbrane, time što mu nije obezbedio branioca o javnog trošku i time što uopšte nije pozvao branioca kojeg je podnosilac zahteva imao pred tužilaštvom tokom iznošenja svoje odbrane. Dalje, podnosilac zahteva tvrdi da je Osnovni sud trebao da oceni i stepen obrazovanja podnosioca zahteva kao i da se uveri da je isti shvatio u potpunosti svoja prava na odbranu.
19. U vezi sa neiscrpljenjem pravnih sredstava, podnosilac zahteva naglašava da je Presuda uručena podnosiocu zahteva u *“Korektivnom centru u Dubravi kao i da je isti neobrazovano lice, samim tim mu je i bilo nemoguće da podnese efektivno pravno sredstvo”*.

20. Na kraju, zastupnik podnosioca zahteva traži od Suda da utvrdi povredu članova 30 i 31 Ustava u Presudi Osnovnog suda u Đakovici [P. br. 267/22] od 7. oktobra 2022. godine.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

USTAV REPUBLIKE KOSOVO

Član 30 [Prava optuženog]

“Svako ko je optužen za krivično delo uživa sledeća minimalna prava:

(1) da se odmah, na jeziku koji razume, obavesti o prirodi i razlozima optužbe pokrenute protiv njega/nje;

(2) da se obavesti o svojim pravima, na osnovu zakona;

(3) da ima dovoljno vremena i sredstava za pripremanje svoje odbrane;

(4) da dobije besplatnu pomoć prevodioca, ako ne govori ili ne razume jezik na kojem se sprovodi suđenje;

(5) pravo na branioca kojeg odabere, da slobodno komunicira sa istim i, ako nema dovoljno sredstava, ovu pomoć dobije besplatno;

(6) da se ne primorava da svedoči protiv sebe ili prizna krivicu.”

Član 31 [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje]

1. “Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.”

[...]

6. Besplatna pravna pomoć će se omogućiti svim licima koja za to nemaju dovoljno sredstava, ako je takva pomoć neophodna za obezbeđivanje efikasnog pristupa pravdi.”

[...]

EVROPSKA KONVENCIJA O LJUDSKIM PRAVIMA

Član 6.1 (Pravo na pravično suđenje)

1. "Svako, dok se odlučuje o njegovim građanskim pravima i obavezama..., ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona."

[...]

2. Svako ko je optužen za krivično delo ima sledeća minimalna prava:

[...]

c) da se brani lično ili putem branioca koga sam izabere ili, ako nema dovoljno sredstava da plati za pravnu pomoć, da tu pomoć dobije besplatno kada interesi pravde to zahtevaju;"

[...]

ZAKONIK BR. 06/L-074 O KRIVIČNOM ZAKONIKU REPUBLIKE KOSOVO

Član 315 Teška krađa

"1. . Ko izvrši krađu iz člana 313. stav 1. ovog zakonika, kazniće se novčanom kaznom i kaznom zatvora u trajanju od tri (3) do sedam (7) godina, ako je:

1.1. delo izvršeno upotrebom sile obijanjem, upadom ili provaljivanjem zatvorenih vozila, zgrada, prostorija, kasa, ormara ili drugih zatvorenih prostora ili savlađivanjem drugih prepreka u nameri prisvajanja pokretne imovine;"

[...]

Ocena prihvatljivosti zahteva

21. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom o Radu.
22. U tom pravcu, Sud se poziva na stavove 1 i 7 člana 113 [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

"1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom".

[...]

23. Pored toga, Sud se takođe poziva i na članove 47 [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47 [Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48
[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49
[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...”.

24. Sud zaključuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana koja osporava jedan akt nekog javnog organa, odnosno Presudu Osnovnog suda u Đakovici [P. br. 267/22] od 7. oktobra 2022. godine. Zastupnik podnosioca zahteva je takođe precizirao za koja to prava i osnovne slobode smatra da su mu povređena, u skladu sa zahtevima iz člana 48 Zakona i podneo je zahtev u skladu sa rokovima koji su propisani u članu 49 Zakona.

25. U nastavku, Sud se poziva na pravilo 39 (1) (b) Poslovnika o Radu, koje propisuje da:

“(1) Sud može smatrati zahtev prihvatljivim:

[...]

(b) ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva, koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijene presude ili odluke”

26. Međutim, Sud podseća da pravilo o iscrpljeniju pravnih sredstva iz člana 113.7 Ustava člana 47. Zakona i pravilo 39 (1) (b) Poslovnika o radu obavezuje one koji žele da svoj predmet prestave pred Ustavnim sudom da moraju prvo da iskoriste delotvorna pravna sredstva koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijene presude ili odluke.

27. Na taj način se redovnim sudovima daje mogućnost da isprave svoje greške kroz redovan sudski postupak pre nego što predmet dođe pred Ustavnim sudom. Ovo se pravilo temelji na pretpostavci koja je izražena u članu 32 Ustava i članu 13. EKLJP a da su u domaćem zakonodavstvu pred redovnim sudovima na raspolaganju delotvorna pravna sredstva u odnosu na navodnu povredu, bez obzira na to jesu li odredbe EKLJP preuzete u nacionalnom pravu ili nisu (vidi slučaj USLjP-a, *inter alia* [Aksoy v. Turske](#) presudu od 18. decembra 1996. godine, stav 51; vidi, takođe, između ostalog, slučajeve suda: [KI67/19](#), podnosilac zahteva [Hajrije Rina Zhitija Ajeti](#), Rešenje o neprihvatljivosti od 3. oktobar 2019. godine, stav 34; [KI09/19](#), podnosilac zahteva [Leutrim Hajdari](#), Rešenje o neprihvatljivosti od 16. marta 2020. godine, stav 36; [KI30/17](#), podnosilac zahteva [Muharrem Nuredini](#), Rešenje o neprihvatljivosti od 7. avgusta 2017. godine, stav 35; i [KI94/14](#), podnosilac zahteva [Sadat Ademi](#), Rešenje o neprihvatljivosti od 17. decembra 2014. godine, stav 24, [KI178/21](#), podnosilac zahteva [Agim Stublla](#), Rešenje o neprihvatljivosti od 11. februara 2022. godine, stav 26).

28. Načelo je da mehanizam zaštite koji je uspostavljen od strane Ustavnog suda bude supsidaran u odnosu na redovni sistem sudstva kojim se štite ljudska prava (vidi, slučajeve Suda br. [KI15/16](#), podnosilac zahteva [Ramadan Muja](#), Rešenje o neprihvatljivosti od 16. marta 2016. godine, stav 42; [KI178/21](#), citirano iznad, stav 27).
29. Samim tim, Sud naglašava da iscrpljivanje pravnih sredstava sadrži u sebi dva elementa: (i) iscrpljivanje u formalno-proceduralnom smislu, što podrazumeva obavezu korišćenja pravnog sredstva protiv akta javnog organa na višoj instanci sa punom nadležnošću, i (ii) iscrpljivanje sredstva u sustinskom smislu, što podrazumeva prijavljivanje ustavnih povreda u "suštini" pred redovnim sudovima, kako bi oni imali mogućnost da spreče ili isprave povredu ljudskih prava zaštićenih Ustavom i EKLJP-om. Sud smatra pravna sredstva iscrpljenim smo onda kada su ih podnosioci zahteva, u skladu sa važećim zakonom, iskoristili u oba smisla (vidi, slučajeve Ustavnog suda [KI71/18](#), podnosioci zahteva [Kamer Borovci, Mustafi Borovci i Avdulla Bajra](#), rešenje o neprihvatljivosti od 21. novembra 2018. godine, stav 57).
30. Na osnovu člana 113.7 Ustava, podnosilac zahteva treba da ima redovan put do pravnih sredstava koja su dostupna i dovoljna da bi se osigurala mogućnost da se isprave navodne ustavne povrede. Postojanje pravnih sredstava u pitanju mora biti dovoljno sigurno ne samo u teoriji, nego i u praksi, a ako to nije tako, tada će tim pravnim sredstvima nedostajati potrebna dostupnost i delotvornost (vidi slučaj ESLJP-a, *inter alia*, [Vernillo protiv Francuske](#), br. [11889/85](#), Presuda od 20. februara 1991. godine, stav 27, i [Dalia protiv Francuske](#), br. [154/1996/773/974](#), Presuda od 19. februara 1998. godine, stav 38).
31. Sud mora da ispita da li su pravni lekovi iscrpljeni i da li je pravni lek bio efikasan, dostupan u teoriji i praksi u relevantno vreme, odnosno, bio je dostupan, a koji je mogao da ispravi povredu u vezi sa prigovorima podnosioca zahteva, i koji je takođe pružio jednu razumnu perspektivu za uspeh (vidi slučaj ESLJP-a, *inter alia*, [Civet protiv Francuske](#), br. [29340/95](#), presuda od 28. septembra 1999. godine, stavovi 42-44; kao i slučaj Suda, [KI178/21](#), citirano iznad, stav 29).
32. Međutim, kada je pravno sredstvo predviđeno zakonom, na podnosiocu zahteva je da dokaže da je pravno sredstvo koje predviđeno zakonom bilo doista iscrpljeno ili je iz nekog razloga bilo nedostupno i nedelotvorno u osobitim okolnostima predmeta ili su postojale posebne okolnosti zbog kojih je podnosilac zahteva bio oslobođen uslova iscrpljena pravnih sredstava.
33. Vraćajući se na konkretan slučaj, Sud nalazi da je podnosilac zahteva po priznaju krivice, presudom [P. br. 267/22] Osnovnog suda proglašen krivim za učinjeno krivično delo, pri čemu mu je i izrečena kazna zatvora u trajanju od 1 godine, kao i novčana kazna. Presuda [P. br. 267/22] Osnovnog suda je postala pravosnažna iz razloga što podnosilac zahteva nije podneo žalbu višem sudu. Upravo deo procedure koja je sprovedena pred Osnovnim sudom je po navodima podnosioca zahteva dovela do povrede njegovih prava garantovana članom 30 i 31 Ustava.
34. U prilog tim navodima, podnosilac zahteva iznosi dva osnova na kojima on gradi tvrdnje o povredi svojih gore navedenih ustavnih prava. Prvi osnov za navodnu povredu jeste činjenica da on u postupku pred Osnovnim sudom nije imao branioca, što korespondira sa njegovim „pravom na odbranu“, dok je drugi osnov proceduralne prirode, i on je u vezi sa propuštanjem roka za podnošenje žalbi na presudu Osnovnog suda, uz tvrdnju da je navodni rok za podnošenje žalbe višem sudu propustio iz dva razloga, a oni su „da je njemu presuda Osnovnog suda uručena u Korektivnom centru u Dubravi, kao i da je on neobrazovano lice, te samim tim mu je i bilo nemoguće da podnese efektivno pravno sredstvo“.

35. Sud želi da ukaže da je pokrenuto pitanje pred sudom u vezi sa “pravom na odbranu“ od velike važnosti kao koncepta garancija pravičnog suđenja predviđenog članovima 30 i 31 Ustava kao i članom 6 EKLJP, te je shodno tome, on od Osnovnog suda zatražio dodatne komentare i spise predmeta kako bi utvrdio osnovanost tih navoda podnosioca zahteva.
36. Shodno navedenom sagledavajući oba navoda podnosioca zahteva, Sud nalazi da je prvi navod podnosioca više supstancijalne prirode, dok je drugi navod isključivo proceduralnog karaktera kojim on pokušava da opravda svoj proceduralni propust. Međutim, da bi Sud mogao u suštinskom smislu da uzme u razmatranje prvi navod supstancijalne prirode, mora prvo da sagleda osnovanost drugog navoda podnosioca, i da utvrdi, da li su ispunjeni svi proceduralni uslovi podnetog zahteva pred ovim sudom. Konkretnije, da utvrdi da li su njegovi navodi o propuštanju korišćenja zakonom propisanih pravnih sredstava osnovani.
37. Sud podseća da je shodno pravilu 39 (1) (b) Poslovnika o radu, podnosilac zahtev obavezan da iscrpi sva pravna sredstva predviđena zakonom, kao uslov da bi Sud mogao njegov zahtev da razmatra u meritumu, što bi podrazumevalo i odgovore na navod podnosioca o povredi člana 30 i 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLJP, u vezi sa njegovim navodom o povredi “prava na odbranu“.

Navodi u vezi sa propuštanjem rokova

38. Dakle sagledavajući drugi navod podnosioca zahteva kojim on pokušava da opravda propuštanje rokova, Sud nalazi da je podnosilac zahteva tokom pripreme sednice Osnovnog suda priznao krivično delo. Međutim ono što Sud primećuje kao bitnu činjenicu koja određuje ishod ovog postupka pred ovim sudom u proceduralnom smislu jeste, da je sudija Osnovnog suda pre postupka priznanja krivice podnosioca upoznao sa njegovim pravima u krivičnom postupku, uključujući i pravo na odbranu. Šta više, Sud na osnovu zapisnika sa sednice Osnovnog suda nalazi, da se on dobrovoljno, a) izjasnio da je u potpunosti razumeo svoja prava, b) da se dobrovoljno odriče svog prava na odbranu, uz konstataciju “*da ću se sam braniti*“, i c) da je dobrovoljno priznao krivicu za izvršeno krivično delo. Ovde će Sud stati sa daljom analizom postupka pred Osnovnim sudom iz razloga što mu je upravo ovaj deo postupka koji je naveo, od velike važnosti i sasvim dovoljan za dalju analizu kao i dobijanje odgovora u vezi sa drugim navodom.
39. Iz navedenog, Sud je primetio, da je podnosilac zahteva bio dovoljno svestan svojih prava koje mu je sudija Osnovnog suda predočio, kao i posledice koje su proistekle iz takvog čina, te samim tim smatra da nema ni osnova na osnovu kojih bi on zaključio da je podnosilac „*neobrazovano lice te da mu je samim tim bilo nemoguće da podnese efektivno pravno sredstvo*“, kako on u zahteva tvrdi. Sud navodi da on nije pozvan da odlučuje i iznosi svoje mišljenje o obrazovanosti ili neobrazovanosti lica, već o konkretnim činjenicama. U prilog tome, Sud želi i da doda, da i ako je podnosilac zahteva sebe smatrao neobrazovanim licem ništa ga nije sprečavalo da upravo zbog toga i zatraži pravnu pomoć, koja bi mu bila na raspolaganju tokom sudskog postupka kao i u postupku korišćenja pravnih sredstava.
40. Sud takođe i drugi navod podnosioca zahteva u kome tvrdi „*da je njemu presuda Osnovnog suda uručena u Korektivnom centru u Dubravi, te da zbog toga nije mogao da podnese žalbu Apelacionom sudu*“ smatra neosnovanim, i to iz razloga, što sama činjenica da je njemu presuda Osnovnog suda uručena u Korektivnom centru u Dubravi, nije dovoljan razlog koji bi na bilo koji način njega sprečilo, onemogućilo ili mu umanjio pravo da koristi pravno sredstvo, odnosno da podnese žalbu

Apelacionom sud, bilo samostalno ili putem zastupnika koga je mogao da angažuje. Šta više ako nije razumeo sadržaj presude Osnovnog suda, to bi samo po sebi trebalo da predstavlja dovoljno jasan razlog da potraži pravnu pomoć.

41. Shodno tome imajući u vidu navedeno, Sud se ponovo vraća na kriterijum neiscrpljenja pravnih sredstava u vezi sa prihvatljivošću ovog konkretnog zahteva, jer podnosilac zahteva nije potvrdio ni u jednom momentu okolnosti koje ga oslobađaju od uslova neiscrpljenja pravnih sredstava. Sud ceni da je podnosilac zahteva nakon prijema Presude [P. br. 267/22] od 7. oktobra 2022. godine mogao da podnese žalbu u roku od 15 dana pred Apelacionim sudom kako je i bio upućen od strane Osnovnog suda u Đakovici u pravnom leku, a on to nije uradio. U vezi sa ovim, Sud naglašava činjenicu da bi se svi navodi zastupnika podnosioca zahteva u vezi sa povredama prava na obezbeđivanje efikasne odbrane, mogli razmotriti i tokom redovnog postupka pred redovnim sudovima.
42. Samim tim, Sud smatra da je podnosilac zahteva podneo svoj zahtev pred Ustavnim sudom pre iscrpljenja svih efektivnih pravnih sredstava, koja su propisana unutrašnjim zakonskim propisima, te da su ona kao takva bila dostupna podnosiocu u svakom trenutku.
43. Stoga, Sud na osnovu svoje sudske prakse izjavljuje da ako podnosioci zahteva ne iscrpe delotvorne pravne lekove predviđene zakonom, onda se zahtevi smatraju neiscrpljenjem (vidi, u tom smislu, slučaj Suda, [KI193/20](#), podnosilac zahteva [Bujar Hoti](#), Rešenje o neprihvatljivosti od 17. maja 2021, stav 29).
44. Na osnovu gore navedenog, Sud zaključuje da se zahtev podnosioca zahteva treba proglasiti neprihvatljivim, zato što podnosilac zahteva nije iscrpeo sva redovna pravna sredstva u skladu sa članom 113.7 Ustava, članovima 20 i 47 Zakona kao i u skladu sa pravilom 39 (1) (b) Poslovnika o Radu.
45. Sud zaključujući da podnosilac zahteva nije iscrpeo pravna sredstva, takođe zaključuje da u ovakvim okolnostima on ne može dalje da nastavi sa ispitivanjem osnovanosti prvog navoda podnosioca zahteva u vezi sa "povredom prava na odbranu" u kontekstu povrede prava garantovana članom 30 i 31 Ustava.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članovima 20 i 47 Zakona i u skladu sa pravilom 39 (1) (b) Poslovnika o radu, dana 12. aprila 2023. godine, jednoglasno,

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Enver Peci

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka Nimani

